

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

działalność gospodarczą pod nazwą

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Biuletyn Kwiecień 2018 z 11.04.2018 r.

I. ZMIANY W REGULACJACH

WCHODZI W ŻYCIE PRAWO PRZEDSIĘBIORCÓW

W dniu 30 kwietnia 2018 r. zaczną obowiązywać przepisy pięciu ustaw nazywanych zbiorczo Konstytucją Biznesu, tj.:

- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy;
- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

Pakiet ustaw zawiera kompleksową regulację dotyczącą zasad prowadzenia działalności gospodarczej. Ustawy wprowadzają również wiele zmian w zakresie praw i obowiązków przedsiębiorców, m. in.:

- wprowadzono tzw. „ulgę na start” polegającą na umożliwieniu przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność rezygnacji z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne

przez pierwsze 6 miesięcy działalności. Ulga dotyczy jedynie osób fizycznych i nie zwalnia z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

- umożliwiono prowadzenie działalności bez konieczności jej rejestracji – osoby fizyczne, których przychody z działalności nie przekroczą w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia i które w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywały działalności gospodarczej, nie będą musiały składać wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Taka działalność nie będzie wówczas traktowana jako działalność gospodarcza. Warto jednak pamiętać, że brak ewidencjonowania działalności nie będzie zwalniał z obowiązków podatkowych, w szczególności tacy przedsiębiorcy mogą być uznawani za podatników podatku VAT;
- zwiększono uprawnienia przedsiębiorców w zakresie zawieszania działalności gospodarczej, umożliwiając zawieszenie jej na czas nieokreślony (dotyczy tylko osób fizycznych), jak również umożliwiając zawieszenie pomimo zatrudniania pracowników – dotyczy to jednak jedynie pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub rodzicielskim.
- zwolniono przedsiębiorców z obowiązku posługiwania się numerem REGON, w kontaktach z urzędami przedsiębiorcy będą identyfikowani za pośrednictwem numeru identyfikacji podatkowej NIP.

Wraz z wejściem w życie ww. ustaw, utraci moc ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

UCHWALONO NOWE USTAWY O KOMORNIKACH

W dniu 5 kwietnia 2018 r. Prezydent podpisał ustawę z dnia 22 lutego 2018 r. o komornikach sądowych, a w dniu 30 marca 2018 r. ustawę z dnia 28 lutego o kosztach komorniczych. Obie ustawy wejdą w życie w dniu 1 stycznia 2019 r.

Nowelizacja wprowadza szereg istotnych zmian dotyczących praw i obowiązków komorników oraz stron postępowania, zasad prowadzenia postępowania egzekucyjnego oraz funkcjonowania samorządu komorniczego.

Najważniejsze zmiany:

- zwiększono uprawnienia kontrolne i nadzorcze sądów i Ministra Sprawiedliwości nad działalnością komorników;
- ograniczono uprawnienia asesorów i aplikantów komorniczych wprowadzając zasadę osobistego podejmowania czynności przez komornika;
- przewidziano obowiązek nagrywania dźwięku i obrazu podczas wykonywania większości czynności poza kancelarią komornika (jak np. przeszukanie mieszkania, zajęcia ruchomości);
- czynność przeszukania mieszkania będzie musiała odbywać się przy asyście Policji;
- wprowadzono zasadę podejmowania przez komornika czynności na wniosek stron niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni od otrzymania wniosku;
- komornik będzie mógł oddalić wniosek wierzyciela o przeprowadzenie konkretnej czynności, jeżeli uzna, że wysoce prawdopodobne jest, iż ta czynność nie będzie skuteczna, a wniosek został złożony jedynie dla szykany;
- ograniczono możliwość wyboru komornika jedynie do obszaru właściwości sądu apelacyjnego, w rejonie którego dłużnik ma miejsce zamieszkania i to z dalszymi ograniczeniami, m. in. egzekucję z ruchomości będzie mógł prowadzić jedynie komornik właściwości ogólnej dłużnika (dotychczas wierzyciel mógł dokonać wyboru dowolnego komornika z obszaru całego kraju);
- wprowadzono ułatwienia w składaniu skarg na czynności komorników poprzez nałożenie na komornika obowiązku przekazania dłużnikowi formularza skargi;
- dotychczasowe stawki opłaty za egzekucję świadczeń pieniężnych w wysokości 15% i 8% zastąpiono jednolitą stawką 10% z możliwością jej obniżki do 3% jeżeli dłużnik spłaci zaległość w terminie 30 dni od doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.

NOWE ZARZĄDZENIE W SPRAWIE AMBULATORYJNEJ OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

W dniu 15 marca 2018 r. weszło w życie Zarządzenie nr 22/2018/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna (Biul.Inf.NFZ z 2018 r. poz. 22). Zarządzenie określa przedmiot postępowania w sprawie zawarcia umowy

o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz szczegółowe warunki umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju - ambulatoryjna opieka specjalistyczna.

W porównaniu do dotychczas obowiązującego zarządzenia z 29 czerwca 2016 r., nowelizacja wprowadza do finansowania i rozliczania świadczenia porad specjalistycznych w zakresie chorób wewnętrznych oraz pediatrii, korektę sposobu rozliczania świadczenia polegającego na podaniu immunoglobuliny anti-RhD pacjentce RhD-ujemnej w 28-30 tygodniu ciąży oraz inne zmiany o charakterze porządkowym mające na celu doprecyzowanie obowiązujących przepisów.

TRWAJĄ PRACE NAD USTAWĄ O JAWNOŚCI ŻYCIA PUBLICZNEGO

Prowadzone są prace nad rządowym projektem ustawy o jawności życia publicznego. Celem projektu jest objęcie jednym aktem prawnym różnych regulacji mających na celu zapewnienie transparentności działalności publicznej, które dotychczas były rozproszone w wielu ustawach.

Projekt obejmuje m. in. kwestie związane z dostępem do informacji publicznej, mechanizmy unikania konfliktu interesów przez osoby pełniące funkcje publiczne, zakres oraz zasady składania i kontroli oświadczeń majątkowych.

Ponadto projekt zawiera regulacje dotyczące tzw. sygnalistów, tj. osób, które dokonują zgłoszeń informacji o możliwości popełnienia przestępstwa oraz wprowadza zasady przeciwdziałania praktykom korupcyjnym w sferze gospodarczej oraz w życiu publicznym. Jednym z projektowanych rozwiązań w tym zakresie jest nałożenie na przedsiębiorców oraz kierowników jednostek sektora finansów publicznych obowiązku opracowania i wdrożenia procedur antykorupcyjnych polegających między innymi na stworzeniu kodeksów antykorupcyjnych oraz zasad postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Jeżeli projektowana ustawa wejdzie w życie, to swoją moc utraci ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa.

GRUPOWE WNIOSKI O INTERPRETACJĘ PODATKOWĄ

W Radzie Ministrów toczą się prace nad nowelizacją ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Projekt nowelizacji zakłada wprowadzenie nowej instytucji grupowych wniosków o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego. Grupowe wnioski miałyby znaleźć zastosowanie do grup podmiotów powiązanych. Celem nowelizacji jest uniemożliwienie składania wniosków o wydanie indywidualnych interpretacji przez poszczególne podmioty powiązane i zapobiegnięcie sytuacji, w której organy podatkowe wydawałyby korzystne interpretacje nie mając pełnej informacji o całym łańcuchu transakcji oraz roli poszczególnych podmiotów w danej grupie.

II. ORZECZNICTWO

TO STRONA MUSI UDOWODNIĆ, ŻE DORĘCZENIE PRZESYŁKI BYŁO NIEPRAWIDŁOWE

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 lutego 2018 r., sygn. V AGz 118/18

Przedmiotem sprawy było zażalenie pozwanego na postanowienie o odrzuceniu zarzutów od nakazu zapłaty z uwagi na nieuiszczenie w terminie opłaty sądowej od zarzutów. W uzasadnieniu zażalenia powód powoływał się na to, że nie otrzymał przesyłki z sądu zawierającej zobowiązanie do uiszczenia opłaty i nie zostało mu pozostawione awizo takiej przesyłki. Ponadto pozwany złożył reklamację u operatora pocztowego.

Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanego uznając, że pozwanemu nie udało się obalić domniemania prawidłowości doręczenia przesyłki. Sąd wskazał, że w przypadku doręczenia zastępczego (dwukrotnego pozostawienia awizo) powstaje domniemanie faktyczne skutecznego doręczenia przesyłki.

Z uwagi na wątpliwości Sądu co do wiarygodności wyjaśnień pozwanego oraz zaniechanie przedstawienia przez pozwanego dowodów na wadliwość doręczenia, w tym rozstrzygnięcia złożonej reklamacji, Sąd uznał, że nie doszło do skutecznego podważenia fikcji doręczenia.

ZA BŁĘDY W SPECYFIKACJI ODPOWIADA ZAMAWIAJĄCY

Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 lutego 2018 r., sygn. VIII Ga 554/17

Sprawa dotyczyła roszczenia wykonawcy o zapłatę za wykonane prace dodatkowe, mające związek z umową zawartą po przeprowadzeniu postępowania przetargowego. Przedmiotem umowy była realizacja robót budowlanych polegających na przeprowadzeniu remontu budynków koszarowych. W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia zamawiający szczegółowo opisał zakres prac wskazując m. in., że wykonawca ma wymienić stolarkę okienną - na taki obowiązek wskazywały również dokumenty załączone do Specyfikacji. Ponieważ jednak w treści Specyfikacji pojawił się również zapis, że stolarka okienna nie podlega wymianie, wykonawca uznał, że takie prace nie były objęte zakresem umowy i po ich wykonaniu, wykonawca uznał je za prace dodatkowe, za które dochodził odrębnego wynagrodzenia.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo uznając, że wykonane prace były objęte zakresem zawartej umowy, a z uwagi na ustalenie wynagrodzenia ryczałtowego, wykonawcy nie przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie. Sąd uznał również, że w przypadku stwierdzenia niejasności w treści Specyfikacji, wykonawca powinien na etapie postępowania przetargowego zadać pytanie zamawiającemu, ponieważ brak wyjaśnienia rozbieżności przed zawarciem umowy obciąża oferenta.

Sąd odwoławczy przychylił się jednak do stanowiska wykonawcy. Orzekł, że skoro w treści Specyfikacji zawarty został wyraźny zapis o braku obowiązku wymiany stolarki okiennej, to wykonawca nie musiał dopytywać zamawiającego, czy taka była jego intencja. Sąd odwoławczy podkreślił, że nieścisłości wynikające ze sprzeczności Specyfikacji z jej załącznikami powinny być rozstrzygnięte na niekorzyść autora tych dokumentów.

UGODA POZASĄDOWA NIE GWARANTUJE ZWROTU CAŁEJ OPŁATY OD POZWU

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. III CZP 88/17

W przedmiotowej sprawie po wniesieniu przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty strony zawarły ugodę pozasądową. W związku z zawartą ugodą powód skierował do sądu wniosek o zwrot całej opłaty od pozwu powołując się na przepis art. 79 ust. 1 pkt 1 lit h ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z tym przepisem sąd z urzędu zwraca stronie całą uiszczoną opłatę od pisma wszczynającego postępowanie w pierwszej instancji oraz zarzutów od nakazu zapłaty, jeżeli postępowanie zakończyło się zawarciem ugody przed rozpoczęciem rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił wniosku i zwrócił powodowi jedynie połowę opłaty.

Na skutek pytania prejudycjalnego złożonego przez sąd odwoławczy Sąd Najwyższy orzekł, że przytoczony przez powoda przepis ma zastosowanie jedynie do ugody zawartej przed sądem lub przed mediatorem. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wskazany przepis, jak i pozostałe przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, należą do dziedziny prawa procesowego, więc jeżeli ustawodawca posługuje się w tych przepisach pojęciem „ugody”, to musi odnosić się do instytucji prawa procesowego, jaką jest ugoda sądowa lub ugoda zawarta przed mediatorem. Skoro przepisy nie regulują kwestii zawierania ugody pozasądowej, to do takiej art. 79 ust. 1 pkt 1 lit h ustawy nie może mieć zastosowania.

MAŁŻONEK NIE POTRZEBUJE PEŁNOMOCNICTWA DO GŁOSOWANIA NAD UCHWAŁAMI WSPÓLNOTY MIESZKANIOWEJ

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. I ACa 747/17

Sąd Apelacyjny w Krakowie orzekł, że w przypadku gdy prawo własności nieruchomości przysługuje wspólnie obu małżonkom na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej, każdy z nich może głosować nad uchwałą wspólnoty mieszkaniowej ze skutkiem dla drugiego małżonka. Dla ważności takiego głosu nie jest potrzebne udzielenie pełnomocnictwa przez drugiego małżonka.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że obowiązkiem każdego z małżonków jest współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, a do czynności takiego zarządu niewątpliwie należy czynność głosowania na zebraniu wspólnoty mieszkaniowej.

Co istotne, Sąd Apelacyjny wskazał, że udział w zebraniu i głosowanie nad uchwałą zawsze będzie stanowiło czynność zwykłego zarządu nieruchomością, nawet jeżeli sama uchwała dotyczy kwestii przekraczającej zwykły zarząd.

UMOWA KREDYTU ZAWIERAJĄCA NIEDOZWOLONE KLAUZULE MOŻE BYĆ UZNANA ZA NIEWAŻNĄ

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 stycznia 2018 r., sygn. I ACa 632/17

Sprawa dotyczyła powództwa o zapłatę z tytułu braku spłaty kredytu indeksowanego we frankach szwajcarskich. Pozwani zakwestionowali powództwo podnosząc, że umowa kredytowa nie informowała ich o ryzyku kursowym i możliwości niekorzystnej zmiany warunków umowy związanej ze wzrostem wartości franka.

Sądy oby instancji przyznały rację pozwany. Ustaliły, że zgodnie z umową wysokość zobowiązania pozwanych była zależna od kursu walut, jednak umowa nie określała sposobu ustalania kursów kupna i sprzedaży walut, pozostawiając swobodę bankowi. W związku z tym sądy orzekły, że postanowienia umowy kredytowej zawierały oczywiste braki w zakresie jednoznaczności regulacji pozwalającej zawierającemu umowę konsumentowi ocenić stopień ryzyka finansowego związanego ze spłatą kredytu, co samo w sobie świadczy o nieważności umowy. Ponadto orzekły, że taka umowa jest nieważna również z powodu sprzeczności jej postanowień z zasadami współżycia społecznego, ponieważ bank miał możliwość dowolnego kreowania kursów walut obciążając ryzykiem zmiany kursów jedynie pozwanych, przy czym bank nie pouczył ich o skutkach zawarcia takiego zobowiązania i ryzyku oraz korzyściach w stosunku do kredytu zaciągniętego w złotych.

RAPORT DOTYCZĄCY KAR UMOWNYCH W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

W dniu 16 marca 2018 r. Urząd Zamówień Publicznych opublikował raport dotyczący stosowania kar umownych w zamówieniach publicznych przeprowadzony na podstawie analizy umów zawartych w latach 2015-2017. Raport jest dostępny na stronie Urzędu:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0018/36414/Raport-kary_umowne_2018.pdf

Jest to pierwsze tego typu opracowanie przygotowane przez Urząd dotyczące tematyki kar umownych. Wnioski zawarte w raporcie mają służyć ujednoczeniu praktyk związanych z regulacją kar w umowach oraz postępowaniem w przypadku ich naliczenia i dochodzenia.

